

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISE

Programi: **Bachelor**

Drejtimi: **Histori**

Lënda: HISTORIA E BIZANTIT

Pedagogu: Ph.D.c. Andi REMBECI

Ngarkesa: 4 ETCS (30 leksione dhe 15 seminare (totali në auditor 45 orë, jashtë auditorit 65 orë)

Lloji i lëndës: Me zgjedhje

Programi i studimit: Bachelor në Histori

*Viti/Semestri:*I/II

Përshkrimi: Në kuadrin e lëndës Historia e Bizantit, do të trajtohet aspekti i përgjithshëm i rrugëtimit shumëshekullor historik të perandorisë Bizantine (shek. IV-XV).

Lënda synon të ofrojë njohuritë bazë të historisë së Bizantit dhe faktorët thelbësorë që ndikuan në ecurinë e tij politike, sociale dhe kulturore. Shqyrtohet shndërrimi i Perandorisë Romake në atë Bizantine dhe analizohen ngjarjet kryesore të të tre periudhave bizantine. Përmes një vëzhgimi historik, do të trajtohen institucionet shtetërore dhe politike, ndikimi i shtrirjes gjeografike në ecurinë historike, unitetet ekonomike dhe grupimet sociale, jeta monastike dhe shpirtërore si edhe çështje të ideologjisë perandorake dhe të identiteteve kolektive në botën e Bizantit.

TEMAT:

1. Hyrje në studimet bizantine
2. Terma dhe koncepte të Historisë Bizantine
3. Themelimi i Kostandinopojës
4. Skemë Historike. A. Periudha e Hershme Bizantine: shek. IV-VII.
5. Skemë Historike. B. Periudha e Mesme Bizantine I: shek. VII-IX.
6. Skemë Historike. C. Periudha e Mesme Bizantine II: shek. IX-1204.
7. Skemë Historike. D. Periudha e Vonë Bizantine I: 1204-1261.
8. Skemë Historike. E. Periudha e Vonë Bizantine II: 1261-1453.
9. Rënia e 1453 dhe “Bizanti pas Bizantit”
10. Administrimi
11. Perandori dhe faktorët shtetëror
12. Bashkitë dhe senati
13. Arsimi dhe jeta kulturore
14. Karakteristika të jetës në qytet dhe në fshat I
15. Karakteristika të jetës në qytet dhe në fshat II

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISE

FREKUENTIMI: 70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 5-10 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

Literatura e detyrueshme për studentin:

G. Ostrogorsky, *Historia e Perandorisë Bizantine*, bot. Dituria, Tiranë 2007.

A. Cameron, *Bizantinët*, bot. Dituria, Tiranë 2008.

Literatura plotësuese:

V. Puzanova, *Mbi artin bizantin dhe post-bizantin shqiptar*, Tiranë 2005

N. Iorga, *Bizanti pas Bizantit: vijimi i veprës "Histori e jetës bizantine"*, seria Intelligenda, Tiranë 2009

A. Tselikas, A. Rembeci, S. Cunga, *Dorëshkrime bizantine dhe pasbizantine në Shqipëri*, katalog ekspozite, Tiranë 2010.

J. J. Norwich, *Bizanti: shkëlqimi dhe rënia e një perandoria 330-1453*, bot. Eugen, Tiranë 2005.

L. Rama, *Ana Comnena. Shqipëria në luftën bizantino-normade*, bot. Paris: Livres Rama, 2013

A. Bailly, *Perandoria e Bizantit: epopeja e një qytetërimi të magjishëm*, bot. Arbëria, Tiranë 1995.

H.-G. Beck, *Das byzantinische Jahrtausend*, Munchen 1978

R. Browning, *The Byzantine Empire*, London 1980.

A. Cameron, *The Mediterranean World in Late Antiquity AD 395-600*, London 1993.

M. Cunningham, *Faith in the Byzantine World*, Oxford 2002.

H. Ahrweiler, *Byzance et la mer: la marine de guerre, la politique et les institutions maritimes de Byzance aux 7e-15e siècles*, bot. PUF, Paris 1966.

G. Dagron, *Emperor and Priest: the Imperial Office in Byzantium*, Cambridge 2003.

N. H. Baynes – H. St. L. B. Moss, *Byzantium, An Introduction to East Roman Civilization*, Oxford 1948.

A. Guillo, *La civilization Byzantine*, Paris 1974.

J. Harris, *Palgrave Advances in Byzantine History*, New York 2005.

J. Herrin, *The Formation of Christendom*, bot. i rinovuar, London 2001.

P. Lemerle, *Le premier humanisme Byzantine. Notes et remarques sur enseignement et culture a Byzance des origines au Xe siècle*, Paris 1971.

H. Maguire, *Byzantine Court Culture from 829 to 1204*, Washington 1997.

C. Mango, *Byzantium, the Empire of New Rome*, ed. Weidenfeld & Nicolson, London 1980.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISE

R. Morris, *Church and People in Byzantium*, Birmingham 1990.
Sir St. Ranciman, *Byzantine civilization*, London 1925.
W. Treadgold, *A History of the Byzantine State and Society*, Stanford 1997.
M. Whittow, *The Making of Orthodox Byzantium, 600-1025*, Basingstoke 1996.

Adresa interneti:

- Dumbarton Oaks Studies Center
www.doaks.org
- International Association of Byzantine Studies
<http://www.aiebnet.gr/en>
- Qendra Kombëtare Greke e Kërkimeve / Instituti i Kërkimeve Bizantine
www.eie.gr
- Shoqata Greke e Studimeve Bizantine
www.byzantinestudies.gr
- Byzantium on the Internet - Paul Halsall
<http://www.fordham.edu/halsall/byzantium/>
- Explore Byzantium - Chris Ambrose
<http://byzantium.seashell.net.nz/index.php>

Buletine dhe periodike bizantologjikë:

Austri: Jahrbuch Der Österreichischen Byzantinistik
Belgjik: Byzantion
France: Revue Des Etudes Byzantines, Travaux Et Mémoires
Gjermani: Byzantinische Zeitschrift, Fontes Minores
Greqi: Βυζαντιακά, Βυζαντινά, Βυζαντινός Δόμος, Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών, Μεσαιωνικά Και Νέα Ελληνικά, Σύμμεικτα
ShBA: Dumbarton Oaks Papers
Itali: Rivista Di Studi Bizantini E Neoellenici
Angli: Byzantine And Modern Greek Studies, Greek Roman And Byzantine Studies
Rusi: Vizantijskij Vremmenik

Vepra kolektive reference për botën bizantine dhe mesjetare:

Dictionary of the Middle Ages
Lexikon des Mittelalters
Oxford Dictionary of Byzantium

Seri botimesh të teksteve burimore byzantine:

Corpus Fontium Historiae Byzantinae
Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae
Corpus Christianorum, Series Graeca
Sources Chretiennes
Patrologia Graeca

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I HISTORISE**

Burime Tregimtare Bizantine për Historinë e Shqipërisë, Shek. X-XV, Bot. Akademia e Shkencave – Instituti I Historisë, Tiranë 1975.